

Vlaams
Parlement

stuk **15** (2013-2014) – Nr. 3-H
ingediend op 28 november 2013 (2013-2014)

Ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2014

Beleidsbrief
Gelijke Kansen 2013-2014

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door de dames Cindy Franssen en Fatma Pehlivan,
de heer Jos De Meyer en mevrouw Kathleen Deckx
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heren Paul Delva, Jos De Meyer, de dames Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
 mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijck, Wim Wienen;
 de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
 de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
 mevrouw Vera Celis, de heer Kris Van Dijck;
 de heer Boudewijn Bouckaert;
 mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Veerle Heeren, Katrien Schryvers;
 de heren Frank Creyelman, Chris Janssens, Erik Tack;
 de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
 mevrouw Yamila Idrissi, de heer Chokri Mahassine;
 de heer Willy Segers, mevrouw Goedeke Vermeiren;
 de heer Jurgen Verstrepen;
 mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

mevrouw Gerda Van Steenberge.

Stukken in het dossier:

- 15** (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 – Nr. 2: Amendementen
 – Nr. 3-A: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetevaluatie, Inburgering en Toerisme
 – Nr. 3-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
 – Nr. 3-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
 – Nr. 3-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
 – Nr. 3-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
 – Nr. 3-F: Verslag namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
 – Nr. 3-G: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- 12-A** (2012-2013) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 13** (2013-2014) – Nr. 1: Algemene toelichting
 – Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 14** (2013-2014) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 16** (2013-2014) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2013-2014) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 2218** (2013-2014) – Nr. 1: Beleidsbrief
- 2219** (2013-2014) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

Deel Gelijke Kansen	5
I. Inleidende uiteenzetting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	5
1. Toelichting bij de begroting Gelijke Kansen voor 2014.....	5
1.1. Algemene werkingsmiddelen, opdrachten en projectsubsidies.....	5
1.2. Structurele subsidies voor middenveldorganisaties.....	5
1.3. Toegankelijkheidsbeleid	6
1.4. Handicap	6
1.5. Antidiscriminatiebeleid	6
1.6. Steunpunt Gelijkekansenbeleid.....	6
2. Toelichting bij de beleidsbrief Gelijke Kansen 2013-2014.....	6
2.1. Algemene situering	6
2.2. Handicap	7
2.3. Antidiscriminatiebeleid	8
2.4. Toegankelijkheidsveld	8
2.5. Seksuele identiteit en transgender	8
2.6. Gender.....	9
II. Algemene bespreking	10
1. Vragen en opmerkingen van de leden.....	10
1.1. Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan.....	10
1.2. Tussenkoms van mevrouw Cindy Franssen.....	10
1.3. Tussenkoms van mevrouw Marleen Vanderpoorten	11
1.4. Tussenkoms van mevrouw Helga Stevens	12
1.5. Tussenkoms van de heer Piet De Bruyn	13
1.6. Tussenkoms van mevrouw Irina De Knop.....	14
1.7. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Deckx.....	15
1.8. Tussenkoms van mevrouw Sabine Poleyn	15
1.9. Tussenkoms van de heer Boudewijn Bouckaert	15
2. Antwoorden van minister Pascal Smet	16
3. Slotreplieken.....	18
III. Indicatieve stemmingen	19
1. Indicatieve stemming over de decreetsartikelen.....	19
2. Indicatieve stemming over de begrotingstabel.....	19

Deel Onderwijs	19
I. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel	19
1. Algemene inleiding	19
2. Macrogegevens onderwijs	20
3. Het loonmodel en de werkingsmodellen	21
3.1. De algemene uitgangspunten bij de opmaak van het loonmodel.....	21
3.2. Werkingsmiddelen basisonderwijs en secundair onderwijs	22
4. Specifieke accenten rond bepaalde thema's	22
4.1. Professionalisering	22
4.2. Werking Hoger Onderwijs.....	23
4.3. Schoolinfrastructuur	23
II. Bespreking – tussenkomsten van de leden	24
1. Tussenkomst van de heer Jos De Meyer	24
2. Tussenkomst van de heer Kris Van Dijck	24
3. Tussenkomst van mevrouw Marleen Vanderpoorten	25
4. Tussenkomst van mevrouw Sabine Poleyn	25
5. Tussenkomst van mevrouw Elisabeth Meuleman.....	25
6. Tussenkomst van mevrouw Kathleen Helsen	26
III. Antwoorden van de minister en replieken.....	26
IV. Indicatieve eindstemming	28
Gebruikte afkortingen	29
Bijlage: Bijkomende antwoorden van de minister.....	31

DEEL GELIJKE KANSEN

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op haar bijeenkomst van donderdagvoormiddag 21 november 2013 de haar, conform haar bevoegdheid voor Gelijke Kansen, toegewezen elementen en bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014. Overeenkomstig artikel 82, lid 4, van het Reglement van het Vlaams Parlement, werd de beleidsbrief Gelijke Kansen – Beleidsprioriteiten 2013-2014 (*Parl. St. Vl. Parl. 2013-14, nr. 2218/1*), besproken samen met het desbetreffende deel van de uitgavenbegroting. Op donderdagnamiddag 28 november 2013 stemde de commissie indicatief over alle op grond van deze bevoegdheid aan de commissie toegewezen en toekomende elementen van de uitgavenbegroting.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PASCAL SMET, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

Vooraleer in te gaan op een aantal hoofdlijnen en kernthema's uit zijn beleidsbrief, verschaft minister Pascal Smet eerst enige toelichting bij de voornaamste budgetlijnen van de gelijkekansenbegroting.

1. Toelichting bij de begroting Gelijke Kansen voor 2014

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting wijst minister *Pascal Smet* erop dat in de uitgavenbegroting 2014 – die de cijfermatige vertaling vormt van zijn beleid inzake Gelijke Kansen – een zestal grote lijnen kunnen worden onderscheiden.

1.1. Algemene werkingsmiddelen, opdrachten en projectsubsidies

Via een eerste lijn wordt uitvoering gegeven aan beleidsdoelstellingen van de verschillende thema's waarvoor de minister bevoegd is. Het betreft dan met name enerzijds de proactieve werking rond gender, seksuele oriëntatie, handicap en toegankelijkheid en anderzijds de non-discriminatiewerking. De middelen in kwestie worden onder andere aangewend onder de vorm van subsidies voor projecten die de uitbouw van het Vlaamse gelijkekansenbeleid ondersteunen, van uitgaven voor communicatieopdrachten en voor de financiering van de algemene werking.

1.2. Structurele subsidies voor middenveldorganisaties

Binnen de thema's waarvoor het beleidsdomein Gelijke Kansen bevoegd is, zijn gender en seksuele oriëntatie nauw met elkaar verwant. Bij de uitbouw van deze beleidsvelden wordt structureel samengewerkt met een aantal stakeholders uit het middenveld. Via een tweede budgetlijn wordt voorzien in een structurele subsidiëring van deze organisaties. In concreto gaat het over de middelen voor de vzw RoSa (Rol en Samenleving), de Nederlandstalige Vrouwenraad, het Vrouwen Overleg Komitee, çavaria, Ella vzw en de Belgian Pride.

De minister preciseert verder nog dat op deze budgetlijn tot 2013 ook de provinciale werking rond het gender- en halebibeleid structureel gefinancierd werd. Naar aanleiding van de interne staatshervorming wordt de opdracht van het provinciale niveau inzake gelijke kansen vanaf 2014 geheroriënteerd en zullen de provincies zelf instaan voor de financiering ervan. De middelen die hierdoor vrijkomen, worden grotendeels overgeheveld naar de algemene werkingsmiddelen uit de eerste lijn, van waaruit vernieuwde initiatieven zullen worden opgezet die meer aansluiting vinden bij de Vlaamse beleidsprioriteiten. Een klein deel van de middelen in kwestie zal worden toegevoegd aan de structurele subsidie van het Vrouwen Overleg Komitee. Op die manier komt er voor deze organisatie wat meer ademruimte om haar kerntaak, de organisatie van de jaarlijkse Vrouwendag, naar behoren uit te voeren.

1.3. Toegankelijkheidsbeleid

Een derde grote budgetlijn betreft het toegankelijkheidsbeleid. Het Vlaamse gelijkekansenbeleid is onder meer verantwoordelijk voor de coördinatie van het Vlaamse toegankelijkheidsveld en daarbinnen ook voor de coördinatie van de intermediaire toegankelijkheidswerking in Vlaanderen. Via de begrotingskredieten in kwestie wordt in 2014 subsidie verleend aan Enter vzw, Intro vzw en de provinciale adviesbureaus Toegankelijkheid.

De minister wijst er verder nog op dat – eveneens geheel in de lijn van de afspraken rond de interne staatshervorming – de middelen op deze budgetlijn die tot 2013 in de provinciale steunpunten toegankelijkheid werden geïnvesteerd, nu worden overgedragen naar de algemene werkingsmiddelen. Van daaruit worden ze ingezet voor de begeleiding bij de oprichting van de EVA Toegankelijk Vlaanderen.

Hij preciseert dat, zoals ook vermeld staat in zijn beleidsbrief Gelijke Kansen, de Vlaamse Regering beslist heeft om de verschillende actoren die op vandaag uitvoering geven aan het toegankelijkheidsbeleid te capteren in die nieuw op te richten privaatrechtelijke EVA. Eens dat agentschap is opgericht, zullen de middelen die voorheen versnipperd lagen over de provinciale steunpunten en de betrokken organisaties, doorvloeien naar het agentschap.

1.4. Handicap

Verder is ook het gelijkekansenbeleid rond handicap geclusterd in een afzonderlijke budgetlijn. Momenteel worden de middelen op dit begrotingsartikel ingezet voor de structurele financiering van de vzw GRIP.

1.5. Antidiscriminatiebeleid

Op een vijfde budgetlijn worden de middelen voor het antidiscriminatiebeleid gebundeld. Het is van hieruit dat het nieuwe interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme zal worden gefinancierd. In afwachting van de feitelijke oprichting van dit interfederale centrum werden de betreffende middelen voorlopig ondergebracht onder de eerste budgetlijn. Van daaruit kunnen de Meldpunten Discriminatie – die in het nieuwe interfederale centrum zullen worden ingekanteld – desgevallend nog tijdelijk verder gefinancierd worden. Op die manier wordt de continuïteit van hun werking verzekerd.

1.6. Steunpunt Gelijkekansenbeleid

Een zesde en laatste budgetlijn heeft betrekking op de middelen die voorbehouden zijn voor het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Dit steunpunt verricht permanent wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de beleidsthema's handicap, gender en seksuele identiteit. Dat laatste omvat ook het thema transgender.

Afsluitend geeft minister Pascal Smet nog mee dat de begroting Gelijke Kansen 2014 in haar globaliteit licht stijgt ten aanzien van de begrotingscontrole 2013. Namelijk van 4,865 miljoen euro naar 4,879 miljoen euro.

2. Toelichting bij de beleidsbrief Gelijke Kansen 2013-2014

2.1. Algemene situering

Minister Smet verklaart dat het als minister van Gelijke Kansen zijn betrachting is om bij te dragen tot het streven naar een samenleving waarin elke burger de mogelijkheid krijgt om zich voluit te ontplooien in studie, werk en vrije tijd. Dat is een ambitieuze doelstelling,

hetgeen impliceert dat het waarmaken van een dergelijk beleid in de dagdagelijkse praktijk vaak een waar titanenwerk is.

Gelukkig staat de minister hierin niet alleen. Via de open coördinatiemethode spoort hij alle ministers van de Vlaamse Regering aan om de nodige inspanningen te leveren ten einde op hun terrein tot meer gelijke kansen te komen. Daarnaast is er ook een stevig uitgebouwd verticaal beleid, met eigen doelstellingen en acties.

Het is daarbij zijn taak om te informeren en sensibiliseren over de gelijkekansenthema's, om campagnes op te zetten en organisaties en projecten te steunen die het gelijkekansenbeleid 'handen en voeten geven'. Waar nodig moet de minister in de strijd tegen feitelijke discriminaties ook een vuist maken. Dergelijke discriminaties zijn er immers jammer genoeg nog steeds, ook al worden ze niet altijd even goed herkend en erkend.

In 2014 loopt de huidige legislatuur ten einde. We staan derhalve voor een jaar waarin enkele belangrijke dossiers finaal hun vruchten zullen afwerpen, andere op kruissnelheid komen, en nog andere op de rails worden gezet met het oog op een performant gelijkekansenbeleid in de komende jaren. Zo vallen er bijvoorbeeld boeiende evoluties te signaleren met betrekking tot thema's als handicap, toegankelijkheid en discriminatie. Wat andere thema's betreft, wordt er gestaag verder aan de weg getimmerd en wordt wat waardevol is geconsolideerd.

De minister overloopt daarna in vogelvlucht enkele highlights en interessante acties uit zijn beleidsbrief 2013-2014.

2.2. *Handicap*

De minister stelt daarbij eerst en vooral dat hij tijdens deze legislatuur het thema handicap op de kaart heeft weten te zetten vanuit een gelijkekansenperspectief. Voor het eerst werd handicap ter harte genomen als volwaardig thema binnen het gelijkekansenbeleid. Handicap kreeg een eigen lijn in de OCM-cyclus en was het onderwerp van de spraakmakende mediacampagne 'Mensen met een handicap zijn gewoon mensen. Zie ze niet anders'.

Daarnaast is de minister – na machtiging door de Vlaamse Regering – gesprekken gestart met de SERV over de mogelijkheid om onder diens vleugels een advies- en participatieraad op te richten, die aanspreekbaar moet zijn voor advies, consultatie en overleg op diverse terreinen en in diverse Vlaamse beleidsdomeinen. Samen met de andere Vlaamse ministers stelt hij alles in het werk om deze raad nog deze legislatuur boven de doopvont te houden. Op die manier wordt uitvoering gegeven aan het internationaal verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en wordt actieve beleidsparticipatie van mensen met een handicap in Vlaanderen een feit.

In de dagdagelijkse praktijk was het gelijkekansenbeleid daarnaast ook voelbaar in een ander belangrijk dossier, namelijk dat van de assistentiehonden. Voordat het nieuwe decreet hierover in werking trad, was een weigering om toegang te verlenen aan een persoon met een assistentiehond de facto straffeloos. Bij gebrek aan een controlerende instantie bleven dergelijke weigeringen immers zonder gevolg. Met het nieuwe Assistentiehondendecreet kwam daar verandering in. Nu kan de politie optreden telkens een assistentiehond geweigerd wordt op een publieke plek. Zo wordt de toegankelijkheid daadwerkelijk verzekerd.

Dat alles moet ertoe leiden dat iedereen in Vlaanderen in de omgang met mensen met een handicap, zo maximaal mogelijk gaat redeneren vanuit zelfbeschikking, autonomie en inclusie. Het Vlaamse gelijkekansenbeleid werkt hiervoor samen met de organisaties van

personen met een handicap, want in alle aspecten van dit beleid geldt de maxime: “niets over hen, zonder hen”.

2.3. Antidiscriminatiebeleid

Ook voor wat het antidiscriminatiebeleid betreft, is er substantiële vooruitgang geboekt. In 2014 staat het hoger reeds genoemde interfederale centrum in de steigers. Daarmee kan Vlaanderen een onafhankelijk orgaan inzetten in de strijd tegen discriminatie. Zulks is geen overbodige luxe in een klimaat waarin discriminaties steeds minder herkend en erkend worden.

De dertien lokale Meldpunten Discriminatie, die nu aangestuurd worden door de diensten van de minister, krijgen hun plaats binnen deze nieuwe structuur. Het spreekt daarbij voor zich dat er zal worden op toegezien dat de kwaliteitsvolle dienstverlening die deze meldpunten hebben opgebouwd, maximaal bewaard blijft.

Zodra de inbedding van de Meldpunten Discriminatie een feit is, zal worden nagegaan hoe discriminatie verder op een structurele en gecoördineerde manier kan worden aangepakt binnen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen.

Tegelijk drukt de minister de hoop uit dat in 2014 verder werk wordt gemaakt van de interfederalisering van het Instituut voor Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, teneinde ook tegen genderdiscriminatie een gemeenschappelijke strijd aan te gaan.

2.4. Toegankelijkheidsveld

Naarmate de legislatuur vorderde, werd het voor de minister ook steeds duidelijker dat het toegankelijkheidsveld dringend en onherroepelijk aan een hervorming toe was. Er was nood aan meer coördinatie, afstemming en professionalisering van de sleutelactoren in het toegankelijkheidsmiddenveld.

Minister Smet benadrukt dat hij voor deze hervorming niet over een nacht ijs is gegaan. Na een intensieve gespreksronde en een uitgebreide evaluatie, heeft hij een adviesnota voorgelegd aan de Vlaamse Regering, met daarin een voorstel van nieuwe structuur. De Vlaamse Regering besliste op basis daarvan om het toegankelijkheidsveld in Vlaanderen te integreren in een nieuw op te richten extern verzelfstandigd agentschap, dat zal instaan voor een gecoördineerde uitvoering van het Vlaamse toegankelijkheidsbeleid.

Het is de bedoeling dat het ontwerp van decreet houdende oprichting van dit agentschap in de loop van januari 2014 wordt ingediend bij het Vlaams Parlement. Na goedkeuring door het parlement, zal de minister in de loop van 2014 de oprichting van dit extern verzelfstandigd agentschap formaliseren, zodat de werking daadwerkelijk kan starten op 1 januari 2015.

Het spreekt daarbij voor zich dat de organisaties in kwestie nauw betrokken worden bij het voorbereidende proces en ook intensief zullen worden begeleid en ondersteund tijdens de feitelijke transitie. Tot het tijdstip van de effectieve inwerkingtreding, wordt constructief verder gewerkt met elk van de bestaande actoren.

2.5. Seksuele identiteit en transgender

Bij het beleid rond seksuele identiteit en transgender ligt de nadruk op sensibilisering en onderzoek. Het in 2012 opgestarte project rond gender en seksuele geaardheid in het onderwijs komt dezer dagen in een stroomversnelling, met de ontwikkeling van een stevig ondersteunend beleid voor scholen en de voorbereiding van proeftuinen. Minister Smet verduidelijkt dat twee gedetacheerde leerkrachten in het schooljaar 2014-2015 netover-

schrijdend zullen werken aan de ontwikkeling van genderbewuste en holebivriendelijke schoolomgevingen, en dit zowel in het basisonderwijs als in het middelbaar onderwijs. Dat zal resulteren in inspirerende goede praktijken en breed inzetbare instrumenten voor het onderwijs.

Het transgenderthema, dat in deze legislatuur voor het eerst als beleidsthema naar voor werd geschoven, en dat ook in andere landen meer en meer aandacht krijgt, mag op de blijvende aandacht en zorg van de minister rekenen. De steun aan het succesvolle TIP, dat onder zijn impuls werd opgericht aan het Centrum voor Seksuologie en Genderproblematiek van het UZ Gent, wordt voortgezet. Een brochure met info en tips voor werkgevers met betrekking tot transgender op de werkvloer, wordt breed verspreid.

Het is helaas een constante tijdens deze legislatuur: agressie tegen LGBT's blijft aan de orde van de dag. De minister laat het fenomeen dan ook grondig onderzoeken door het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Dat zal in 2014 naar buiten komen met de eerste resultaten van de in 2013 uitgevoerde grootschalige survey bij holebi's. Ook worden de resultaten bekendgemaakt van het onderzoek naar geweld tegen transgenders, dat simultaan gebeurde.

Minister Smet benadrukt dat dergelijk onderzoek broodnodig is, maar concrete actie evenzeer. Zeker in de sport blijft homofobie een nijpend probleem. Het actieplan over holebivriendelijkheid in het voetbal moet een antwoord bieden, zowel op als naast het veld. De minister vond diverse actoren uit de voetbalwereld bereid om mee te werken. Het gaat dan onder meer over de Koninklijke Belgische Voetbalbond, de Football+ Foundation, de Pro League, de Nationale Voetballiga, de Voetbalfederatie Vlaanderen en de Koninklijke Vlaamse Voetbalbond. Samen met hen zet hij de schouders onder een groot actieplan, dat geflankeerd zal worden door een sensibiliseringscampagne in de sociale media.

2.6. Gender

Wat het thema gender betreft, legde de minister tijdens deze legislatuur nadrukkelijk de klemtoon op structureel verankerde mechanismen die de leefsituatie van mannen en vrouwen bepalen, eerder dan op een achterstandsgedachte van het ene geslacht op het andere. Deze bewustmaking was de leidraad en blijft dit ook gedurende dit laatste jaar.

In de eerste plaats wordt daarbij aandacht besteed aan de problematiek dat vrouwen die in een partnerrelatie niet of slechts deeltijds hebben gewerkt, vaak financieel in de problemen komen als de relatie spaak loopt. Daarom liet de minister clausules ontwikkelen die kunnen worden ingezet bij huwelijks- of samenlevingscontracten. Op die manier kunnen partners anticiperen op de gevolgen van een mogelijke relatiebreuk.

De eerste resultaten werden bekendgemaakt in september 2013, op een congres van de Koninklijke Federatie van het Belgische Notariaat. De aanwezige notarissen werden gesensibiliseerd en geïnformeerd over het belang van dergelijke regelingen.

Begin 2014 ten slotte, zal een brede multimediacampagne worden gelanceerd, waarmee het publiek geïnformeerd wordt over de gevolgen van beslissingen in het kader van arbeid en gezin, en de rol van de clausules daarin. Flankerend komen er ook informatieve publicaties voor respectievelijk notarissen en koppels.

Minister Smet zet verder ook in op de genderklik. In 2013 vonden diverse genderklikprojecten plaats en werd een educatief project geïnitieerd over jongeren en mannelijkheid. En ook bij de hierboven reeds genoemde sensibiliseringscampagne over arbeid en gezin, zal de genderklik opnieuw onder de aandacht worden gebracht.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. *Tussenkoms van mevrouw Fatma Pehlivan*

Mevrouw *Fatma Pehlivan* stelt vast dat de minister investeert in een samenleving waarin elke burger zich volop kan ontplooiën. De – weliswaar lichte – stijging van het budget bewijst dat. Gelijke Kansen is per definitie een horizontale bevoegdheid, de minister staat er dus gelukkig niet alleen voor. Alle ministers van de Vlaamse Regering moeten daarvoor binnen hun eigen bevoegdheidsdomein de nodige inspanningen leveren. Het is de taak van de minister te sensibiliseren en te informeren en campagnes en projecten op te zetten en te ondersteunen. Naast de overheid heeft ook het middenveld daar een belangrijke rol in te vervullen. De minister hanteert dan ook de open coördinatiemethode. Dat is een valabele manier van aanpak (ook al omdat de verschillende groepen geconfronteerd worden met verschillende vormen van discriminatie), maar ze houdt wel een zeker risico op versnippering in. Ze vraagt hem dan ook een algemene evaluatie – in de zin van een soort sterktezwaakteanalyse – van die methode. Het einde van de legislatuur lijkt daarvoor een geschikt moment te zijn.

Heeft de minister al een beeld van de mate waarin het gewijzigde Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen beïnvloed heeft? Een meer evenwichtige participatie aan verkiezingen is immers een ding, een meer evenwichtig samengestelde groep verkozen is – mogelijks – een ander ding. Hoeveel vrouwen zijn er verkozen? En is er een stijging ten opzichte van de vorige verkiezingen?

Ook in andere sectoren is er een genderonevenwicht. Zo zijn de leerkrachten in het basisonderwijs overwegend vrouwelijk, terwijl de professoren in het hoger onderwijs dan weer hoofdzakelijk mannen zijn. Het lid heeft weet van in de maak zijnde nieuwe Europese richtlijnen ter zake, maar wil toch pleiten voor eigen maatregelen om meer vrouwen in de raden van bestuur te krijgen.

Ze benadrukt het belang van de beeldvorming in de media, waarbij media in de meest brede zin van het woord moet begrepen worden (niet enkel radio en televisie met andere woorden). De minister zet, samen met de minister van Media, in op niet-stereotiepe aanwezigheid van kansengroepen in de media, wat de eerste resultaten oplevert, zoals de nieuwe presentatrice van De Zevende Dag en de nieuwe acteurs in Thuis. Wat wel opvalt is dat mensen met een beperking nog altijd even weinig in beeld komen. Ook hier moet iets aan gedaan worden.

Mevrouw Pehlivan vraagt de minister naar de grote lijnen die resulteren uit de – medio 2013 afgeronde – middenveldanalyse en de nieuwe uitdagingen die eruit gedestilleerd worden. Voorts wil ze weten hoe het gesteld is met kansengroepen in de expertendatabank en hoe het gebruik van de databank door journalisten evolueert. Bij een vorige beleidsbriefbespreking zei de minister immers dat de databank maar zo'n dertien keer per dag geconsulteerd werd.

1.2. *Tussenkoms van mevrouw Cindy Franssen*

Mevrouw *Cindy Franssen* dankt de minister voor de luchtige, bijna poëtische manier waarop hij zijn toelichting naar voor heeft gebracht. Niet alles wat nu gelanceerd wordt, zal nog deze regeerperiode uitgevoerd worden. Een aantal zaken zullen dus noodzakelijkerwijze legislatuuroverschrijdend zijn. Net als vorig jaar blijft de minister maar initiatieven lanceren, zonder tussentijdse landing.

Met de actieplannen van het horizontale gelijkekansenbeleid – zowel wat betreft het evaluatieverslag van de vorige als de nieuwe – zit de minister wel op schema. De strikte opvolging is positief, het is aan het parlement om die dan ook effectief te bespreken. Ze roept de voorzitter en de commissieleden daartoe op. Ze staat bekend als een koele minnaar van de open coördinatiemethode. De minister acht op korte termijn een handleiding bij de quick scan nodig, maar stond dat ook al niet op zijn ‘verlanglijstje’ in de beleidsbrief van vorig jaar?

Het verticale gelijkekansenbeleid besteedt aandacht aan de loon- en loopbaankloof. Dat is een bijzonder complexe problematiek. Het lid acht de hierrond geplande conferentie dan ook onvoldoende en ziet meer in het voorstel van de Nederlandstalige Vrouwenraad voor een apart Vlaams actieplan, dat dan besproken kan worden op de interministeriële conferentie Gelijke Kansen. Heel wat aspecten van loon en loopbaan zijn immers federaal. Het eerste MEP-rapport komt er dit najaar. De minister pleit ervoor een tweejaarlijks rapport uit te brengen, telkens rond 11 november. En dit te starten vanaf 2014.

Positief zijn verder de vooruitgang die is geboekt inzake het interfederaal centrum, inzake de sensibilisering van werkgevers om oog te hebben voor een goede combinatie gezin-zorgarbeid voor mannen, inzake de aanpak van het geweld tegen holebi's en inzake handicap als gelijkekansenthema.

Tot slot lanceert het lid twee nieuwe ideeën voor de komende regeerperiode: een interfederaal Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen naar analogie met het interfederaal centrum en een structurele verankering van de advies- en beleidsparticipatie van het vrouwelijke middenveld in een gelijkekansenraad.

1.3. Tussenkost van mevrouw Marleen Vanderpoorten

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* is tevreden over heel wat positieve elementen in de beleidsbrief. Een aantal andere aspecten worden dan weer op de lange baan geschoven. Vooreerst vraagt ze de minister een algemene evaluatie van de open coördinatiemethode. Zijn er desgevallend bijsturingen nodig en zijn die gepland? Voorts informeert ze waarom de uitwerking van een indicatorenset voor handicap het SGKB zoveel tijd kost. In 2012 was er al een ontwerpset en de bijgestelde set evenals de bijhorende nulmeting waren aangekondigd voor begin 2013. Ook de quick scan als vast onderdeel van de RIA loopt vertraging op. De handleiding bij de quick scan zou pas in de loop van maart 2014 worden opgeleverd. Het lid wenst daar de redenen van te kennen.

De loopbaankloof verminderen of dichten is een werk van lange adem. Minister Van Brempt zou al in 2005 een actieplan indienen. Volgens de beleidsbrief 2013 zou de minister tegen het einde van de regeerperiode een actieplan indienen. Dat was aangekondigd voor 2012 maar omdat het probleem de beleidsdomeinen overschrijdt, vergde het blijkbaar meer tijd. In de voorliggende beleidsbrief stelt de minister dan weer dat hij de operationele doelstelling heeft geheroriënteerd met de focus op het zichtbaar maken in plaats van het oplossen van de loopbaankloofproblematiek. Waarom? Ze informeert ook wanneer de conferentie over de genderkloof in werk en loopbaan plaatsvindt en wat de actuele inzichten waarvan sprake, precies zijn. Er komt ook een conferentie over de combinatie van werk en zorg, voor mannen. Wanneer vindt die plaats en om welke nieuwe inzichten gaat het hier? Steunen die inzichten op onderzoek en zo ja, op welk onderzoek?

Ze wil daarnaast weten wat de minister precies verstaat onder het bekijken van de mogelijkheden om de beeldvorming over personen met een handicap te verbeteren en de strijd tegen stereotypen voort te zetten. De gehanteerde formulering bestempelt het lid als tamelijk vrijblijvend. Aan welke maatregelen denkt de minister concreet?

Het lid herinnert eraan dat het vandaag precies tien jaar geleden is dat het burgerlijk huwelijk werd opengesteld voor personen van hetzelfde geslacht. België was dus duidelijk een voorloper. Voorts ziet ze heel wat andere positieve gevolgen van het Vlaamse beleid voor holebi's. Desalniettemin blijven er problemen die moeten worden geredieerd en waarop geanticipeerd dient te worden. De beleidsbrief bouwt dan ook verder op het tweesporenbeleid: het opsporen en wegwerken van structurele belemmeringen en beleid gericht op doelgroepen binnen de doelgroep. Open Vld is het daar volmondig mee eens. Het afgelopen jaar is er heel wat gebeurd inzake bestrijding van homo- en transfobie, alsook ter verbetering van het welbevinden van holebi's en transgenders. Drie absolute voltreffers zijn: het actieplan Homo- en Transfobie 2013-2014, de World Outgames in Antwerpen en het nationaal actieplan tegen hiv en aids. Ze vraagt het financiële eindresultaat van de World Outgames waarvoor het verwachte sponsorbedrag, ten gevolge van de crisis, niet gehaald werd. Wie draait op voor eventuele verliezen?

Mevrouw Vanderpoorten vraagt of de projecten om vooroordelen bij allochtonen tegenover holebi's en transgenders weg te werken, al gekozen zijn. Wat zijn hun opzet, looptijd en budget? De minister biedt scholen met een leerlingenpopulatie met een heterogene etnische achtergrond pedagogische studiedagen op maat aan. Open Vld benadrukte al meermaals het belang van dergelijke aanpak in de lagere school en het lid informeert dan ook of de studiedagen in kwestie ook voor leerkrachten uit de lagere school georganiseerd worden, dan wel of men zich blijft beperken tot het secundair onderwijs.

1.4. Tussenkoms van mevrouw Helga Stevens

Mevrouw *Helga Stevens* vraagt wanneer de resultaten van de eerste actieplannen Handicap verwacht worden en welke acties nog nodig zijn om de advies- en participatieraad Handicap van start te laten gaan. Wanneer start de raad, zal dat desgevallend nog onder deze legislatuur zijn, en valt hij onder de bevoegdheid Gelijke Kansen of ook onder andere beleids- en bevoegdheidsdomeinen? Ze wil ook wat meer uitleg over de timing en de evaluatie van de projecten die innovatief bijdragen tot de emancipatie en participatie van personen met een handicap. Lopen er nog andere projecten dan die vernoemd in de beleidsbrief? En wat wil men er concreet mee bereiken?

Mevrouw Stevens informeert of de timing van het voorontwerp van decreet houdende de oprichting van een EVA Toegankelijkheid gehaald zal worden. Zal al het bestaande opgeslorpt worden door de nieuwe EVA? Ze waarschuwt ervoor de aanwezige knowhow niet te laten verloren gaan.

Voorts wil ze weten of de databank Toegankelijkheid up-to-date gehouden wordt met wijzigingen in praktijk of in wetenschappelijke bevindingen. En zal het verslag van de drie andere onderzoekslijnen van het werkpakket Handicap, namelijk ervaringen met inclusie en participatie van personen met een handicap, tewerkstellingskansen van werknemers met een handicap, de mate waarin het Vlaams beleid de inclusie van personen met een handicap bevordert, aan het parlement bezorgd worden? Het lid verwijst dienaangaande naar de reeks in De Standaard van vorig jaar om aan te tonen hoe moeilijk mensen met een handicap werk vinden.

Voorts vraagt ze meer uitleg over de reis naar Boston die de winnaars van de ontwerpwedstrijd Deadline 24 kregen. Ze wil ook weten hoe de minister de toegankelijkheid van eigen of gesubsidieerde infrastructuur verbetert. Hoe wordt dat hard gemaakt en gecontroleerd, is er een stok achter de deur? Geldt het criterium van de toegankelijkheid ook voor informatie, bijvoorbeeld voor dove personen of gaat het enkel over het fysieke aspect?

Intro vzw heeft haar werking moeten bijsturen door het verlies van de subsidies vanuit de Nationale Loterij. Heeft dat met zich mee gebracht dat ze ook haar dienstverlening aan

concertorganisatoren heeft moeten beperken? Hoe worden grotere festivals gemotiveerd voor een betere toegankelijkheid? Zijn de organisatoren zich voldoende bewust van hun verplichtingen overeenkomstig de non-discriminatiewetgeving en van het concept van de redelijke aanpassing?

Mevrouw Stevens vindt het positief dat ondertussen 64% van de Vlaamse overheidswebsites ‘basistoegankelijk’ zijn voor personen met een handicap, maar vraagt het begrip nader te omschrijven. Zullen de filmpjes ondertiteld worden of vertaald worden in gebarentaal door een tolk? Of zal er een uitgeschreven versie van het filmpje beschikbaar gesteld worden? Anderzijds is slechts 14% van de private websites basistoegankelijk. Hoe denkt de minister daaraan te verhelpen? N-VA kijkt met belangstelling uit naar de Vlaamse omzetting van de recente Europese initiatieven op dat vlak.

Omdat heel wat actoren en diensten van de Vlaamse overheid – zo onder andere de afdeling Communicatie van de DAR, het Vlaams Armoedebeleid en het Vlaams Integratiebeleid – al toegankelijke informatie verspreiden, zet de minister prioritair in op architecturale en fysieke toegankelijkheid van informatie. Wat bedoelt hij daar precies mee? Wie staat in voor de coördinatie van het luik ‘toegankelijke informatie’?

Ze pleit ervoor dat Vlaanderen naast een vertegenwoordiger van de overheid ook steeds een persoon met een handicap afvaardigt naar internationale fora over handicap. Voorts informeert ze wanneer precies de sensibiliserende campagne om genderbewustzijn te creëren gelanceerd zal worden. Hoe zal de minister dat aanpakken? Via welke kanalen zal hij communiceren? Wat de loonbaankloof betreft, wil het lid weten wanneer de notariële clausules over compensatieregelingen bij loopbaanbeslissingen in het kader van een betere combinatie werk-privé op punt zullen staan.

Het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme speelt een belangrijke rol, maar mevrouw Stevens herhaalt wat ze al vaker zei; dat de werking meer gedifferentieerd moet worden en dat men dus niet alleen mag focussen op racisme, maar ook op andere discriminatiegronden zoals handicap en leeftijd. Dat zal overigens ook het draagvlak voor het centrum vergroten. Daarnaast vraagt ze om het Vlaams Parlement geregeld over de werking te informeren. Hoe zal de minister erover waken dat het nieuwe centrum niet louter een doorslagje wordt van het huidige centrum? Een duidelijke cesuur tussen oud en nieuw is volgens het lid noodzakelijk voor de geloofwaardigheid en voor het draagvlak van het interfederaal centrum. Hoe zal de oprichting ervan verlopen? Zijn er daarover al concrete afspraken gemaakt? Wat is de timing en zal die worden gehaald?

1.5. Tussenkomst van de heer Piet De Bruyn

De heer *Piet De Bruyn* wil bij wege van terzijde eerst nog even inpikken op het door de minister tijdens zijn toelichting gehanteerde acroniem LGBT, dat volgens sommigen zelfs zou moeten worden uitgebreid tot LGBTIQ. Zijns inziens is dit van het goede teveel, men moet er zich toch echt voor hoeden dat het geen ‘alfabetsoep’ wordt.

Verder feliciteert hij de minister, çavaria en de administratie met de heel recent voorgestelde brochures ‘Alles wat je altijd al wilde weten over holebi’s’ en ‘Alles wat je altijd al wilde weten over transgenders’, en dit zowel wat betreft de inhoud als de vormgeving. Hij rekent op een ruime verspreiding ervan. Voorts kan hij zich scharen achter twee beleidsklemtonen: discriminatie (in werk, onderwijs, vrije tijd enzovoort) inventariseren om ertegen op te treden en het onderzoek naar trans- en homofob geweld om het beter te kunnen aanpakken.

Gelijke Kansen besteedt terecht aandacht aan transgenders. Hij herhaalt zijn oproep om ook het Welzijnsdepartement daar nog meer dan nu al het geval is, bij te betrekken. Het

welzijnsaspect wordt te vaak vergeten, hij zal de minister van Welzijn daaraan herinneren. Hij kijkt met spanning uit naar de resultaten van verschillende onderzoeken die lopende zijn, maar is ervan overtuigd dat er de komende maanden nog genoeg kansen zullen zijn om daarover van gedachten te wisselen.

1.6. Tussenkost van mevrouw Irina De Knop

Mevrouw *Irina De Knop* ziet preventie als de voor Vlaanderen belangrijkste pijler van het nationaal plan ter bestrijding van hiv en aids. De minister van Welzijn heeft dan ook het protocol ondertekend, maar blijkbaar niet namens de Vlaamse Regering. Heeft minister Smet het plan ontvangen en zal hij het uitvoeren? De afgelopen jaren is gebleken dat het departement Welzijn niet veel spontane initiatieven genomen heeft voor holebi's en transgenders, ook daarom vraagt het lid de minister, als horizontaal bevoegd minister, op de uitvoering van het plan toe te zien. Zo is de gezondheidskaart die migranten de structuur van de gezondheidszorg uitlegt, belangrijk. Een ander belangrijk aandachtspunt is de discrete toegang tot beschermingsmiddelen tegen seksuele aandoeningen, ook voor druggebruikers.

Seksuele voorlichting en de promotie van openheid ten opzichte van andere geaardheden blijven wezenlijk. Het lid is dan ook blij dat de gemeenteschool in Lummen een gedegen seksuele voorlichting geeft die zich niet beperkt tot de heteroseksualiteit. Heeft de minister er zicht op hoe dat in andere lagere scholen verloopt? Zijn er verschillen tussen de netten? En komt homoseksualiteit ook aan bod?

Wettelijk mogen partners van hetzelfde geslacht een kind adopteren, maar in de praktijk is dat beperkt tot binnenlandse adopties. Adoptiediensten werken vaak samen met diensten in landen waar adoptie door homo's niet mogelijk is. Heeft de minister de aandacht van de minister van Welzijn daarop gevestigd en hem gevraagd te focussen op landen waar adoptie door holebi's wel al wettelijk geregeld is? Ondertussen trachten halebikoppels de dure ingewikkelde adoptieprocedures te vermijden onder meer door via de pleegzorg een kind onder hun hoede te krijgen. Op zich een goede zaak, maar het mag geen tweede keuze zijn. De motivering dreigt dan immers wat minder te zijn. Dat halebikoppels een alleenstaande zoeken om een kind te maken en het in co-ouderschap op te voeden, is volgens het lid insgelijks een minder gewenst alternatief.

Mevrouw De Knop vraagt waar en via welke kanalen de nieuwe publicaties over holebi's of over transgenders verspreid worden. Wat is hun oplage? De juridische gids over ouderschap voor holebi's en transgenders wordt geactualiseerd. Het federale niveau sleutelt echter aan de modernisering van het familierecht en van het erfrecht, vooral belangrijk voor de automatische erkenning van lesbische meemoeders. Zal de minister de wijzigingen in de brochures verwerken?

Transgenders vormen terecht een nieuw aandachtspunt van de beleidsbrief. Het federale niveau bekijkt een aanpassing van de Transgenderwet van 2007. Ze vraagt de minister daar zijn stem te laten horen om enkele ongerijmdheden, zoals de verplichte onvruchtbaarheid, te laten schrappen. Çavaria wil, op basis van een deontologische code, de dialoog tussen transgenders en journalisten op gang brengen, om de stereotiepe of verkeerde beeldvorming over transgenders uit de wereld te helpen. Hoe zal de minister zijn medewerking daaraan verlenen? Voor transgenders is ook de aanvaarding op het werk belangrijk. Het lid informeert of de minister de subsidie voor bedrijven met een diversiteitsplan dat aandacht besteedt aan homofobie en transfobie – een onderdeel van het actieplan Homofobie en Transfobie – al ingevoerd heeft. Dat de minister de geweldervaringen van transgenders in Vlaanderen en Brussel in kaart bracht, vindt mevrouw De Knop ook bijzonder positief. Wat zijn de belangrijkste conclusies van het tussentijdse rapport? Open Vld steunt alleszins het voorstel van resolutie van de heer De Bruyn daarover (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2144/1).

De bestrijding van vooroordelen bij de adepten van machoculturen, uit Arabische landen maar ook uit Oost-Europese landen, is een belangrijke doelstelling. Ze vraagt of de minister al weet welke concrete projecten die thema's bespreekbaar zullen maken bij moslimjongeren. Wat zijn het opzet en het budget? Ze maant de minister aan ook acties te ondernemen voor mensen afkomstig uit andere culturen waar holebi's en transgenders eveneens minder aanvaard zijn.

De minister heeft de holebivriendelijkheid van het reguliere vormingsaanbod van de ouderenzorg besproken, maar in de beleidsbrief zegt hij niet duidelijk wat de resultaten daarvan zijn. Kan hij hier een woordje uitleg over geven? Mevrouw De Knop maakt de minister ten slotte nog attent op het belang van de vorming en sensibilisering van alle personeelsleden in de ouderenzorg.

1.7. Tussenkost van mevrouw Kathleen Deckx

Mevrouw *Kathleen Deckx* weet dat de minister al heel wat ondernomen heeft om ervoor te zorgen dat mannen en vrouwen afgevaardigd worden in raden, zowel die gelieerd aan de Vlaamse overheid als die van de privésector. Niet alle commissieleden delen de visie van de minister in dezen, maar mevrouw Deckx wel. De quota zijn er maar het blijft moeilijk om vrouwen te overtuigen om deel uit te maken van die raden. Plant de minister nog campagnes of andere initiatieven om hen te overhalen?

Het lid vindt de naam van het MEP-rapport ongelukkig en vraagt de minister er een andere voor te verzinnen. Wanneer zal dat rapport, een primeur overigens, klaar zijn? Net als vorig jaar vraagt mevrouw Deckx naar de stand van zaken van de notariële clausules, zo belangrijk voor gezinnen. De minister plant studiedagen over gender en seksuele diversiteit voor lager en secundair onderwijs. Komen er specifieke acties voor bso en tso?

De beleidsbrief heeft het amper over het IGVM. De spreker vraagt een stand van zaken. Tot slot wenst ze de minister nogmaals te feliciteren voor het decreet over de assistentiehonden. Dat de assistentiehonden bij de goedkeuring ervan in plenaire goedkeurend blaften was toch wel een hartverwarmend moment, dat hier niet onvermeld mag blijven.

1.8. Tussenkost van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* sluit zich aan bij de bedenkingen die mevrouw Franssen hier eerder formuleerde namens de CD&V-fractie, maar vraagt daarnaast heel specifiek om de sensibiliseringsinitiatieven in het onderwijs niet enkel over holebi's maar ook meer algemeen over genderkwesties te laten gaan.

1.9. Tussenkost van de heer Boudewijn Bouckaert

Ook de heer *Boudewijn Bouckaert*, voorzitter, vraagt naar de impact op de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen van de wijzigingen aan het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet. De pers berichtte over politieke partijen die vrouwelijke kandidaten zoeken die, eens verkozen, ontslag willen nemen zodat de mannelijke opvolger hun plaats kan innemen. Daarnaast zijn er vrouwen die enkel bereid zijn op de lijst te staan onder uitdrukkelijk beding dat ze geen zitting zullen hebben. Het lijkt dus nog maar de vraag te zijn of het met deze decretale ingrepen beoogde resultaat effectief wordt behaald, dan wel of een en ander niet eerder aanleiding heeft gegeven tot perverse effecten.

Hij informeert voorts of het charter over genderevenwicht aan de universiteiten al bekendgemaakt is. Hij neemt aan dat de universitaire genderplannen op dat charter moeten gebaseerd zijn. De voorzitter is hoe dan ook geen voorstander van quota, dus ook niet van de nieuwe Europese richtlijn voor een vertegenwoordiging van 40% vrouwen tegen 2020, maar wil wel een hogere participatie van vrouwen in raden van bestuur. In België is het

percentage momenteel 14,4%, in Nederland ongeveer 22%. Omdat het twee gelijkaardige landen zijn, toont dat voor de spreker aan dat er iets schort in België, waar er blijkbaar sterke mannenbastions zijn die netwerken waardoor de participatie van vrouwen stukt. In vergelijking met de 28% van Finland is het Belgische cijfer zelfs abnormaal laag te noemen. De Europese richtlijn bepaalt dat bedrijven die de norm niet halen, niet meer in aanmerking komen voor overheidsopdrachten of minder subsidies zullen krijgen. Denkt de Vlaamse Regering – die toch ook subsidies verleent – aan gelijkaardige maatregelen?

De voorzitter vindt de in de beleidsbrief gehanteerde term ‘nieuwe Vlaming’ heel wat beter dan ‘allochtoon’. Hij vraagt of er, naast discussiesessies met betrekking tot de visie op genderrelaties bij adolescente nieuwe Vlamingen, ook initiatieven of maatregelen genomen worden tegen het antisemitisme bij die groepen. Voorst wil hij weten of de lijst van opleidingsonderdelen voor imams en imams in opleiding – die wordt opgesteld door de Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen – al beschikbaar en desgevallend ook al raadpleegbaar is.

2. Antwoorden van minister Pascal Smet

Minister *Pascal Smet* stelt dat hij de opmerkingen en suggesties van de commissieleden ter harte zal nemen. De evaluatie van de open coördinatiemethode en het bijhorende actieplan loopt momenteel. Tegen het voorjaar 2014 zal ze klaar zijn. Het is de bedoeling de resultaten nog deze regeerperiode bekend te maken. Allicht zullen er wel enige bijstellingen nodig zijn.

De minister heeft de cijfers van de vrouwelijke verkozenen gevraagd aan het departement Bestuurszaken, maar dat kon ze niet geven. Hij stelt dan ook voor de vragen over de impact van het nieuwe kiesdecreet rechtstreeks aan minister Bourgeois te stellen. De evaluatie van de OD 15.1 zal vrijgegeven worden op het moment dat de minister de voorstellen lanceert.

De expertendatabank voor journalisten kent een constant gebruik. Volgende week wordt er een nieuwe mediacampagne gelanceerd om hem opnieuw onder de aandacht te brengen.

De quick scan voor gelijke kansen maakt intussen deel uit van de RIA. Tegen maart 2014 zal er ook een begeleidende handleiding voorhanden zijn.

Het probleem met het MEP-decreet is het up-to-date houden van de databank. Er zijn al heel wat acties gevoerd, en die leveren resultaat op. In december zal iedereen rond de tafel zitten om de laatste knelpunten te bespreken. De minister hoopt volgend jaar voor de eerste keer in de geschiedenis van het Vlaamse gelijkekansenbeleid een MEP-rapport te kunnen presenteren.

Volgende week vindt het seminarie over de loopbaankloof plaats. In januari 2014 is er dan een besloten rondetafelconferentie waar de sociale partners de kans krijgen te reflecteren op de bijzonder uitgebreide analyse van professor Luc Sels. Van bij het begin is voorzien, en bepaald, dat de studie diepgaand zou zijn en de volledige regeerperiode zou beslaan. Er is in dezen dus geen sprake van vertraging. Uit de conferentie zullen aanbevelingen voortkomen die een inspiratiebron kunnen zijn voor de volgende Vlaamse Regering.

Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid heeft nog niet alle handicapindicatoren omdat de professoren er nog niet uit zijn en er nog geen draagvlak voor is op het veld; iets wat dit parlement uitdrukkelijk vroeg. Hetgeen evenwel niet belet dat ook de minister vindt dat het te lang duurt.

Inzake beeldvorming over personen met een handicap, gaat de minister na of het nog mogelijk is een bijkomende campagne te lanceren die moet aanzetten tot meer respect voor

onder meer parkeerplaatsen voor personen met een handicap. In de beleidsbrief heeft hij hiervoor voorzichtigheidshalve de term ‘bekijken’ gebruikt, precies omdat de regeerperiode al zo ver gevorderd is. Aanbestedingen vergen immers tijd.

Voor de World Outgames is er voorlopig een deficit van 6000 euro, wat volgens de minister al bij al nog meevalt. De afrekening omvat zowel de mensenrechtenconferentie als het sport- en cultuuronderdeel. Het gelijkekansenonderdeel heeft geen tekort. De afrekening is echter nog niet volledig; het deficit kan dus zowel hoger als lager uitvallen, of zelfs onbestaand blijken. Elk deficit zal gedragen worden door de raad van bestuur zelf.

Ook de minister heeft het liever over nieuwe Belgen of nieuwe Vlamingen. Hijzelf heeft die term trouwens een tiental jaren geleden gelanceerd. De bedoelde projecten zijn onder-tussen geselecteerd. Voorts zijn de projecten van çavaria wel degelijk ook gericht op de leerkrachten van de lagere school. Ze zijn trouwens gelanceerd in een lagere school.

De regering is de overtuiging toegedaan dat aansluiting van de geplande adviesraad Handicap bij de SERV de kans op succes vergrootte. Bepaalde sociale partners hebben het er echter moeilijk mee dat die adviesraad aan de SERV gehecht zou worden, aangezien het hier een specifieke raad betreft waar niet minstens de helft van de leden sociale partners zijn. De minister hoopt dat de kwestie niet in eindeloze debatten verzandt. Terzijde verwijst hij naar het algemenere debat over de modernisering van de advies- en consultatieprocessen.

De wijziging van het Gelijkekansendecreet wordt uiterlijk in januari 2014 bij het parlement ingediend. Het zal de rechtsbasis bevatten voor de oprichting van die raad. De minister hoopt de raad onmiddellijk na de goedkeuring van het decreet te kunnen oprichten. Of dergelijke raad ook voor andere gelijkekansenthema's nodig is, moet nog uitgeklaard worden.

Een machtigingsdecreet zal de wettelijke basis leggen voor de EVA Toegankelijkheid, maar eerst is het begrotingsakkoord van minister Muyters nodig. Alle organisaties die deel gaan uitmaken van de EVA zijn betrokken bij de redactie en de SERV werkt momenteel aan een advies. Er zijn bijna wekelijks vergaderingen om een vlotte doorstart te garanderen. De bestaande ervaring en kennis zullen dus zeker niet verloren gaan.

Het onderzoek van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid voor personen met een handicap loopt probleemloos. Boston is als reisbestemming gekozen omdat het een toegankelijke stad is waardoor er zoveel mogelijk studenten aan de wedstrijd zouden deelnemen. Niet minder dan 75 studententeams schreven in, waarvan 25 teams uiteindelijk mochten deelnemen.

Uiteraard is het streven naar toegankelijkheid ruimer dan enkel fysiek, het gaat ook over informatie en over redelijke aanpassingen. De toegankelijkheid van de festivals is een taak voor het departement Cultuur. Via de Brusselbevoegdheid werd Intro vzw wel een extra opdracht gegeven, met als doel de Brusselse evenementen die in het kader van het Vlaamse beleid voor Brussel worden ondersteund, toegankelijker te maken. Maar eigenlijk zou de minister van Cultuur dat op een structurele manier moeten organiseren.

Basistoegankelijkheid betekent voldoen aan het Anysurferlabel. De suggesties over de filmpjes van de Vlaamse overheid zal de minister overmaken aan de minister-president die in dezen bevoegd is. De opmerkingen over het CGKR zal de minister beantwoorden bij de verdere bespreking van het momenteel eveneens in deze commissie ter goedkeuring voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet met het samenwerkingsakkoord tot oprichting van het interfederaal Centrum (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2196/1). Het standpunt van

de heer Wim Wienen ter zake is ondertussen genoegzaam bekend, de minister zal er in zijn antwoord op repliceren. Het heeft geen zin het debat twee keer te voeren.

De minister geeft de heer De Bruyn gelijk dat het beleidsdomein Welzijn ook voor transgenders een belangrijke opdracht heeft. Dat de minister van Welzijn ook bereid is het infopunt voor transgenders mee te financieren, ziet minister Smet als een belangrijk signaal.

Hij suggereert mevrouw De Knop de vragen over het nationaal plan ter bestrijding van hiv aan de minister van Welzijn te stellen, onder wiens bevoegdheden deze kwestie quasi integraal valt. Minister Vandeurzen heeft het al voorgelegd aan de regering. Ook het beleidsdomein Onderwijs voert zijn deel ervan uit, onder meer in het kader van de vakoverschrijdende eindtermen.

Welzijn gaat na of er voor adoptie door koppels van hetzelfde geslacht alternatieve wegen zijn. Een ervan, een hele mooie, is inderdaad de pleegzorg.

De brochures over holebi's en transgenders zijn geactualiseerd. Als de regels veranderen, is er uiteraard een actualisering nodig. In de digitale versies kan dat snel, bij de gedrukte versie duurt dat wat langer. Çavaria verspreidt de brochures op minstens 15.000 exemplaren (waarvan 10.000 gericht op holebi's en 5000 gericht op transgenders). De organisatie gebruikt daar de meest geschikte kanalen voor, meer details hierover kunnen rechtstreeks bij çavaria verkregen worden. Het domein Gelijke Kansen zal met Welzijn een vorming opzetten over oudere holebi's in rusthuizen.

Het gendercharter, dat de basis moet vormen voor de genderplannen van de universiteiten, zal in het voorjaar van 2014 gelanceerd worden. Als het percentage vrouwen in raden van bestuur een richtlijn wordt, is Vlaanderen verplicht die om te zetten voor wat zijn bevoegdheden betreft. De minister heeft echter begrepen dat daar nog wat tijd voor is.

Er wordt nog gewerkt aan de onderdelen van de imamopleiding. Zodra ze klaar zijn, kunnen ze bekendgemaakt worden.

3. Slotreplieken

Mevrouw *Helga Stevens* weet dat in de Verenigde Staten de overheid actief waakt over de toegankelijkheid. Burgers zijn daar ook sneller geneigd naar de rechtbank te stappen om hun rechten af te dwingen. Ze wil graag weten wat de winnende studenten precies gedaan hebben in Boston. Ze vindt het uitstekend dat studenten in de Architectuur gestimuleerd worden om rekening te houden met toegankelijkheid. De bouwheer overtuigen is echter minstens even belangrijk. Al te veel schiet de overheid op dat vlak tekort. Ze zorgt er enkel voor dat de voordeur toegankelijk is, de rest van het gebouw niet of nauwelijks. Mevrouw Stevens geeft daarnaast het voorbeeld van een zwembad waar de toiletten voor gehandicapten volgestouwd worden met schoonmaakproducten.

Voorts herhaalt ze haar vraag of personen met een handicap Vlaanderen vertegenwoordigen op internationale fora. En of er een stok achter de deur is als gesubsidieerde culturele of sportinfrastructuur niet toegankelijk is.

Minister *Pascal Smet* zal mevrouw Stevens het programma van het Bostonbezoek laten bezorgen. De studenten hebben cursussen gevolgd, mensen ontmoet, maar ook de stad bezocht. Hij suggereert haar contact op te nemen met de studenten om het verloop te kennen.

Op de gesubsidieerde infrastructuur is de Toegankelijkheidsverordening van toepassing. Bij afwijking daarvan is de vergunning niet geldig. Hij vermoedt dat personen met een

handicap nog beter betrokken kunnen worden bij internationale vertegenwoordigingen, maar zal dat laten nakijken.

III. INDICATIEVE STEMMINGEN

1. Indicatieve stemming over de decreetsartikelen

Artikel 14 (AB0/1AI-I-2-A/WT tot AB0/1AI-I-2-E/WT) – subsidieartikel

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit artikel aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

2. Indicatieve stemming over de begrotingstabel

Begrotingstabel – Afdeling I – Entiteit AB0 – Programma AI – Gelijkekansenbeleid

Ter indicatieve stemming gelegd, wordt dit programma aangenomen met 6 stemmen bij 3 onthoudingen.

DEEL ONDERWIJS

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen heeft de haar toegewezen decreetsbepalingen en programma's van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014 (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 15/1), deel Onderwijs, besproken tijdens haar vergaderingen van 14, 21 en 28 november 2013.

De uitgavenbegroting werd besproken in samenhang met:

- het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014 (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2247/1);
- de beleidsbrief Onderwijs – Beleidsprioriteiten 2013-2014 (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2219/1).

Het verslag van de bespreking van de beleidsbrief Onderwijs is terug te vinden in *Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2219/2.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER PASCAL SMET, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, JEUGD, GELIJKE KANSEN EN BRUSSEL

1. Algemene inleiding

De *minister* zegt dat ook voor 2014 de opmaak van de onderwijsbegroting een uitdagende evenwichtsoefening is geweest. Binnen de economische realiteit met haar weliswaar pril herstel, was het een opgave om de budgettaire mogelijkheden te laten sporen met een kwalitatief onderwijsbeleid dat strookt met de beleidsbrief en de engagementen die in de commissie zijn aangegaan.

Enerzijds was er de implementatie van de eenvormige programma- en artikelstructuur die voor elk beleidsdomein gekoppeld is aan de beleidsvelden zoals opgenomen in het besluit van 3 juni 2005 betreffende de organisatie van de Vlaamse administratie. Anderzijds werden, samen met de collega's binnen de Vlaamse Regering, de nodige inspanningen geleverd om ook in het laatste jaar van deze legislatuur een begroting in evenwicht te presenteren.

De kleine bijdrage die de minister – in afspraak met de Vlaamse Regering – hiervoor moest leveren, heeft hij voornamelijk op de eigen apparaatkredieten gedaan. Hij heeft er uitdrukkelijk voor gekozen om alles wat decretaal is voorzien, ook effectief toe te kennen en om alle budgettaire engagementen na te komen. Dit betekent dat alle reglementaire indexerin-

gen voor zowel de loon- als werkingscomponent voorzien zijn in de onderwijsbegroting. Daarenboven zijn supplementaire middelen ingeschreven voor de volgende opstap van het uitgetekend budgettaire pad voor de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten. Dat geldt ook voor de werkingsmiddelen hoger onderwijs voor de zogenaamde ‘kliks’ en voor de sociale voorzieningen aan de universiteiten. Hij komt hier verder op terug.

Daarnaast wordt 4 miljoen euro ingeschreven op een provisie binnen de onderwijsbegroting voor NT2 voor de uitvoering van het Integratie- en inburgeringsdecreet, dat ook een repercussie heeft op Onderwijs. In dit kader worden de inburgeraars namelijk verplicht om niet alleen NT2 richtgraad 1.1 maar ook richtgraad 1.2 te volgen.

In 2014 worden opnieuw bijkomende middelen voorzien voor investeringen in schoolgebouwen. 57,5 miljoen euro voor capaciteit en 30 miljoen euro voor de reguliere scholenbouw.

Ten slotte stelt de minister dat de onderwijs-cao's integraal overeind zijn gebleven. Hiervoor voorziet hij 122 miljoen euro.

De minister heeft niet de bedoeling om de volledige onderwijsbegroting exhaustief toe te lichten. Hij verwijst naar de memorie van toelichting en de beleidsbrief waarin alle strategische doelstellingen en operationele beleidslijnen zijn opgenomen.

Volgende inhoudelijke elementen van de onderwijsbegroting wil hij graag nader toelichten: een aantal macrogegevens van de Vlaamse onderwijsbegroting; het loonmodel en de werkingsmiddelen; beleidsaccenten op bepaalde thema's.

2. Macrogegevens onderwijs

De minister schetst de historische evolutie. Bij vergelijking van de beleidskredieten Onderwijs stelt hij vast dat het onderwijsbudget 2014 2,4% stijgt ten opzichte van de begroting 2013. Hij benadrukt dat de impact van de verwachte overschrijding van de spilindex in 2014 zoals gebruikelijk nog niet op de onderwijsbegroting 2014 is ingeschreven maar op een algemene centrale provisie waar alle uitgaven van de volledige Vlaamse Gemeenschap voor deze maatregel gecentraliseerd worden.

In absolute cijfers evolueert de onderwijsbegroting, weergegeven in beleidskredieten, als volgt:

	IN DUIZEND EURO	%-STIJGING PER JAAR	%-STIJGING PER JAAR (INFLATIE GEZUIVERD)
2007	8.876.527	5,7	3,6
2008	9.353.719	5,4	0,2
2009	9.318.513	-0,4	-1,1
2010	9.867.990	5,9	3,7%
2011	10.075.335	2,1%	-1,9%
2012	10.387.445	3,1%	-0,5%
2013	10.664.956	2,7%	1,0%
BO2014	10.924.672	2,4%	0,7%

Als men de evolutie van de inflatiegezuiverde middelen bekijkt, ziet men dat de positieve evolutie van de onderwijsbegroting zich voortzet met opnieuw een positief cijfer voor de reële groei. Bij de begrotingsopmaak 2013 bedroeg de reële groei 0,2%. In 2014 is dit 0,7%. Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2013 betekent dit in 2014 een stijging van 0,5%.

Het cijfermateriaal op het vlak van het bruto regionaal product is slechts beschikbaar tot 2011. Het aandeel van de onderwijsbegroting in functie van het brp kent een stabiel verloop van 4,5% in 2009, 2010 en 2011.

De spreker benadrukt dat deze percentages niet mogen worden verward met die welke in internationale publicaties worden gebruikt. In internationale context wordt de definitie van de OESO gebruikt, waarbij alle uitgaven naar de onderwijsinstellingen in kaart worden gebracht. Niet enkel de cijfers van de feitelijke onderwijsbegroting, maar ook de uitgaven van de gemeenten, de uitgaven van Syntra, alle uitgaven voor Onderzoek & Ontwikkeling, de kosten van de administratie, het kindergeld van de 18-25-jarigen en de Europese middelen worden daarin verrekend. Ook omvatten de Vlaamse OESO-cijfers – zoals in de ons omringende landen – de pensioenlasten.

Het recentste cijfer volgens de OESO-definitie heeft betrekking op de begroting 2010 en bedraagt 6,5%. Voor 2009 was dit nog 6,4%. Ook deze grootte kent een positief verloop. De Vlaamse onderwijsmiddelen stijgen nog verder boven het gemiddelde van de OESOLidstaten (blijft 5,9%).

Het aandeel van de beleidskredieten in de totaliteit van de Vlaamse begroting ten slotte bedraagt voor de begrotingsopmaak 2014: 38,9%. Vergeleken met de begroting 2013 (38,6%) betekent dat een stijging van 0,3%. Ook deze laatste parameter duidt op een gunstige evolutie van de onderwijsbegroting.

3. Het loonmodel en de werkingsmodellen

3.1. De algemene uitgangspunten bij de opmaak van het loonmodel

De lonen nemen de grootste hap uit de onderwijsbegroting. De evolutie van deze middelen is sterk gelinkt aan factoren zoals inflatie, leerlingenevolutie, de vergrijzing en de lopende akkoorden van sectorale programmatie voor Onderwijs.

De inschatting van het aantal te betalen personeelsleden (uitgedrukt in budgettaire full-time equivalenten) is gebeurd aan de hand van de betalingen tot en met april 2013. Voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs is voor de raming van de resterende maanden van het schooljaar 2012-2013 een extrapolatie gemaakt op basis van de al gekende maanden. Wat het schooljaar 2013-2014 betreft, wordt uitgegaan van de telling 1 februari 2013. Voor de raming van schooljaar 2014-2015 wordt gebruik gemaakt van de geactualiseerde leerlingenprognose (bevolkingsprognose planbureau op basis van gekende bevolkingsgegevens 1 januari 2012). De gehanteerde elasticiteit geeft de relatie weer tussen de leerlingenevolutie en de omkadering. Zoals vorige jaren wordt bij stijging van de leerlingenpopulatie uitgegaan van een elasticiteit van 125%, bij een daling bedraagt de elasticiteit 90%. De actualisatie van het aantal te betalen personeelsleden zorgt voor supplementaire behoeften van 34,7 miljoen euro in het basisonderwijs en secundair onderwijs.

Wat de lonen volwassenenonderwijs betreft wordt voor het schooljaar 2013-2014 uitgegaan van de door de Vlaamse Regering aanvaarde groeinorm van het lestijdenpakket van 0,8% in het volwassenenonderwijs en van 2,59% in de basiseducatie. Deze actualisatie van het aantal te betalen personeelsleden volwassenenonderwijs betekent 7 miljoen bijkomende middelen. Voor het schooljaar 2014-2015 wordt deze groei doorgetrokken. In afwachting van een definitieve beslissing van de Vlaamse Regering (zoals decretaal voorzien) wordt de budgettaire impact van deze groei (1.169.000 euro) zoals gebruikelijk op een provisie gezet binnen de onderwijsbegroting. In het kader van het ontwerp van decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs wordt er naast de groeinorm voor het volwassenenonderwijs een groeipad voorzien. Voor 2014 betekent dit een stijging van 182.250 euro.

Zoals hij bij de begrotingsaanpassing 2013 reeds aanhaalde, werd in het raamakkoord van 23 november 2012, afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners, afgesproken om voor Onderwijs de provisie voor de uitvoering van de cao met 10 miljoen euro te verlagen en het vakantiegeld van het onderwijspersoneel te verminderen met 72 miljoen euro (begroot in 2013 en uit te betalen in 2014). Deze vermindering wordt doorgetrokken in 2014. De verhoging van de eindejaarstoelage in 2014 die deze verlaging neutraliseert (te begroten en te betalen in 2014), wordt samen met de overige cao-middelen op een provisie ingeschreven. Op het moment dat de cao definitief wordt afgesloten zullen de juiste bedragen naar de desbetreffende artikelen worden getransfereerd.

Een andere belangrijke factor is de vergrijzingcoëfficiënt. De twee belangrijke componenten van vergrijzing zijn enerzijds het effect van de baremieke verhogingen en anderzijds de vervanging van oudere personeelsleden door jongere en bijgevolg goedkopere medewerkers. De factor wordt gedifferentieerd naargelang het onderwijsniveau. Bij de begrotingsopmaak 2014 werd uitgegaan van een gemiddelde vergrijzing van + 0,354% waarbij de verwachte groei in 2013 wordt doorgetrokken naar 2014. De budgettaire impact van deze verwachte vergrijzing is 29,9 miljoen euro.

Gefaseerd wordt de tbs voorafgaand aan het rustpensioen afgebouwd (of wat de kleuterleiders betreft, beperkt tot 2 jaar) en tevens het wachtgeld verminderd. Enerzijds dalen de kredieten in 2014 hierdoor met 29,1 miljoen euro. Anderzijds moeten alle personeelsleden door het optrekken van de pensioenleeftijd langer werken. Ze worden bijgevolg later vervangen door jongere goedkopere leerkrachten. Dit heeft een bijkomende vergrijzing tot gevolg waarvan de impact voor 2014 wordt ingeschat op 0,8 miljoen euro.

Alle projectmiddelen aan de vzw SNPB worden vanaf 2014 samengevoegd tot één enveloppe inclusief de loonkredieten voor de projecten buitengewone onderwijsontwikkeling en de autismespectrumstoornissen-coördinatoren (ASS-coördinatoren). Voor de lonen gaat het om een overheveling van 4,5 miljoen euro uit het loonmodel naar de enveloppe.

3.2. *Werkingsmiddelen basisonderwijs en secundair onderwijs*

De werkingmiddelen basisonderwijs en secundair onderwijs worden berekend volgens een systeem van gedifferentieerde financiering waarbij naast schoolkenmerken ook de leerlingenkenmerken in rekening worden gebracht. Globaal stijgen de werkingmiddelen ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2013 met 18,3 miljoen euro. De indexaanpassing neemt hiervan ongeveer 13,8 miljoen euro voor haar rekening.

4. Specifieke accenten rond bepaalde thema's

4.1. *Professionalisering*

Zoals de minister onder het luik lonen reeds aanhaalde, worden alle projectmiddelen aan de vzw SNPB vanaf 2014 samengevoegd tot één enveloppe, inclusief de loonkredieten voor de projecten buitengewone onderwijsontwikkeling en de ASS-coördinatoren. Het gaat om een totaal bedrag van ongeveer 7,4 miljoen euro.

De beschrijving van de thema's waarrond de SNPB-activiteiten kunnen opzetten, wordt meer generiek geformuleerd. Specifiek gaat het om de volgende vier speerpunten: zorgbreed en kansrijk onderwijs; versterken van digitaal leren; optimaliseren van levenslang en levensbreed leren; versterken van de taalvaardigheid en van het talenbeleid Nederlands en moderne vreemde talen. De vzw SNPB zal op deze wijze de nodige flexibiliteit bezitten om optimaal in te spelen op de noden van de scholen. Er worden dan ook niet langer bij decreet specifieke budgetten toegewezen voor de verschillende thema's. De minister verwijst

voor meer informatie naar de memorie van toelichting van het programmadecreet (*Parl. St. Vl.Parl. 2013-14, nr. 2247/1, p. 59*).

4.2. Werking Hoger Onderwijs

Landschap Hoger Onderwijs

Er wordt voorzien in 18,9 miljoen euro als volgende financiële stap op het uitgetekend budgettaire pad voor de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten. Deze extra middelen in 2014 zijn bestemd voor: ondersteuning van de professionele bacheloropleidingen (2,4 miljoen euro); ondersteuning van de academische opleidingen (3 miljoen euro); verhoging budget universiteiten om de systematiek van de puntengewichten van de academische hogeschoolopleidingen af te stemmen op deze van de universiteiten (2 miljoen euro); aanvullende onderzoeksmiddelen (6,6 miljoen euro); het hoger onderwijs in Brussel (3 miljoen euro); praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (0,5 miljoen euro); versterken internationalisering van het Vlaams hoger onderwijs (0,5 miljoen euro).

Enveloppe hoger onderwijs

De toename van de opgenomen studiepunten in het hoger onderwijs zorgt voor een stijging van de werkingsmiddelen hoger onderwijs. De zogenaamde 'klikbedragen' in het begrotingsjaar 2014 bedragen in totaal 23,542 miljoen euro. Ingevolge de indexaanpassing wordt aan de enveloppe hoger onderwijs 18,667 miljoen euro toegevoegd.

Tbs hoger onderwijs

De actualisatie van de parameters in het kader van de tbs-regeling vermindert de uitgaven met 2,712 miljoen euro.

Sociale voorzieningen universiteiten

In het kader van het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen wordt tegen begrotingsjaar 2016 een gelijke gemiddelde financiering gegarandeerd per opgenomen studiepunt voor universiteiten en hogescholen. Vanaf begrotingsjaar 2014 tot en met begrotingsjaar 2016 wordt telkens een bijkomend budget van 0,5 miljoen euro voorzien ten behoeve van de studentenvoorzieningen aan de universiteiten. In 2014 heeft de minister deze eerste stap in het groepad ook effectief gerealiseerd.

4.3. Schoolinfrastructuur

Zoals hij eerder reeds aanhaalde, voorziet de minister, samen met de Vlaamse Regering, voor 57,5 miljoen euro capaciteitsmiddelen. Daarnaast zijn er ook nog de recurrent ingeschreven capaciteitsmiddelen van 1,6 miljoen euro om in het kader van onderwijsinfrastructuur subsidies toe te kennen aan andere activiteiten dan aankoop, de gehele of gedeeltelijke nieuwbouw of verbouwing. Zo is er decretaal voorzien dat scholen in het kader van de capaciteitsproblematiek ook gebouwen kunnen inhuren en hiervoor een beschikbaarheidsvergoeding kunnen ontvangen.

Hij beklemtoont nogmaals het belang van de planmatige aanpak met betrekking tot de capaciteitsproblematiek. Omwille van de nog steeds toenemende impact van de demografische golf op de capaciteitsbehoeften, werkt hij inmiddels dan ook aan een transparante, planmatige, duurzame en werkbare procedure om prioritair capaciteitsmiddelen toe te kennen.

Naast de extra capaciteitsmiddelen worden in 2014 ook 30 miljoen euro extra machtingen voorzien voor de verdere afbouw van de wachtlijsten via de reguliere middelen scholenbouw.

II. BESPREKING – TUSSENKOMSTEN VAN DE LEDEN

1. Tussenkomsst van de heer Jos De Meyer

De heer *Jos De Meyer* leest in de beleidsbrief dat vanaf 2013 de reguliere middelen voor het gesubsidieerd onderwijs op structurele basis met 30 miljoen werden verhoogd. Hij kan niet terugvinden in de begroting dat het hier effectief om 30 miljoen extra gaat ten opzichte van de vorige jaren. Hij vraagt de minister om hierover meer duidelijkheid te verschaffen.

Het verslag van het Rekenhof over de begroting 2014 stelt: “In 2014 zal de eerste school van de DBFM-operatie worden opgeleverd. Vanaf de oplevering van een school is AGION overeenkomstig het decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur niet alleen een toelage op de beschikbaarheidsvergoeding verschuldigd, maar ook een eenmalige toelage voor de eenmalige vergoeding voor intercalaire interesten en contractuele prijsherzieningen tijdens de bouwfase. AGION raamde de nodige kredieten daarvoor op 425 duizend euro, maar die kredieten werden niet toegekend. In 2014 wordt er maar 1 van de 165 scholen opgeleverd, waardoor de eenmalige vergoeding beperkt is.” (*Parl. St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 16/1, p. 26). Kan de minister meer uitleg verschaffen over hoe men tot 425.000 euro komt? Als deze kredieten niet werden toegekend, hoe gaat dit dan verder worden opgevolgd?

De CD&V-fractie zal de begroting die een voortzetting is van het beleid van de afgelopen jaren, goedkeuren.

2. Tussenkomsst van de heer Kris Van Dijk

De heer *Kris Van Dijk* vindt het positief dat de begroting in evenwicht is en dat de aangegane engagementen worden uitgevoerd. De indexerings van de lonen in onderwijs zijn een niet onbelangrijk deel van de begroting en die wordt jaarlijks gegarandeerd. Er worden blijvende inspanningen gedaan voor de schoolgebouwen. In 2014 is ook daar weer een toename van de middelen. Toch zullen er in de toekomst nog bijkomende initiatieven moeten komen. Hij is tevreden dat er verder wordt gewerkt aan alternatieve financieringsmogelijkheden zoals rond de kleinschalige pps-formules.

De Vlaamse Regering heeft beleidsprioriteiten voor nascholingsinitiatieven vastgelegd voor personeelsleden van het onderwijs. Dat is volgens de afspraken van het masterplan hervorming secundair onderwijs. De middelen (FB0/1FH-I-2-A/WT – werking en toelagen – professionalisering) zullen in het schooljaar 2014-2015 vooral worden gebruikt voor de implementatie van de afspraken van de talennota. De kennis van het Nederlands is immers belangrijk voor een succesvol onderwijstraject.

In het kader van de gelijke kansen is er in een budget van 254.000 euro voorzien voor het steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (FB0/1FH-I-2-J/WT – werking en toelagen – gelijke kansen). Dat is in overeenstemming met de gesloten beheersovereenkomst. De heer Van Dijk vindt het positief dat de minister zich voorneemt om een nieuwe beheersovereenkomst voor vijf jaar af te sluiten. Alle hogere onderwijsinstellingen dienen hierin te zijn vertegenwoordigd. De investeringen in de vzw Bednet (zelfde begrotingsallocatie) zijn belangrijk om te vermijden dat zieke kinderen leerachterstand oplopen. Met de moderne technische middelen kunnen ze ook de sociale contacten op school behouden.

Voor het hoger onderwijs voorziet de Vlaamse Regering in 18,9 miljoen euro voor de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten. Dit geld is onder meer bestemd voor de academische opleidingen en aanvullende onderzoeksmiddelen. Voor het hoger onderwijs in Brussel is in 3 miljoen euro voorzien (FD0/1FE-I-2-A/WT – werking en toelagen – Hoger Onderwijs – basisfinanciering). Waarvoor worden deze middelen aangewend?

De heer Van Dijck is voorstander van sport in onderwijs. Hij stelt echter vast dat er een substantiële stijging is van de subsidie van de Stichting Vlaamse Schoolsport (FB0/1FH-I-2-M/WT – werking en toelagen – andere beleidsthema's onderwijs). Wat is daarvan de reden?

Er wordt een bedrag van 75.000 euro vrijgemaakt voor de sensibiliserende aanpak rond kostenbeheersing in secundair onderwijs (FB0/1FH-I-2-J/WT – werking en toelagen – gelijke kansen). Is dat een project?

De vzw De Link krijgt een subsidie van 376.000 euro om een aantal specifieke begeleidingsopdrachten uit te voeren (FD0/1FF-I-2-E/WT – werking en toelagen – Volwassenenonderwijs – ondersteuning). Welke opdrachten zijn dat?

Voor het personeel van het GO! in overtal wordt in een procedure voorzien om een financiële compensatie toe te kennen aan de overnemende entiteiten (FC0/1FG-I-2-X/IS – interne stromen – GO! – werking). Kan dit worden toegelicht?

3. Tussenkost van mevrouw Marleen Vanderpoorten

Mevrouw *Marleen Vanderpoorten* vindt dat de begroting een weergave is van al aangekondigde initiatieven. Ze vindt weinig begeisterende initiatieven in de begroting. Er is onlangs een onderhoud geweest met de stad Antwerpen over de capaciteit van de scholen. Wat is het resultaat daarvan? Open Vld zal de begroting niet goedkeuren.

4. Tussenkost van mevrouw Sabine Poleyn

Mevrouw *Sabine Poleyn* wil in verband met de lottomiddelen weten hoe de toekenning ervan gebeurt (FB0/1FH-I-2-M/WT – werking en toelagen – andere beleidsthema's onderwijs). Over hoeveel middelen gaat het?

In het kader van de relatie onderwijs en arbeidsmarkt wordt er aangegeven dat er een budget is om de samenwerking tussen Onderwijs en Werk aan te moedigen (FB0/1FH-I-2-D/WT – werking en toelagen – onderwijs-arbeidsmarkt). De thema's waarmee zal worden gewerkt zijn innovaties, energie, vergrijzing en de versterking van de beroepsopleiding. Waarover gaan de thema's innovaties en energie?

5. Tussenkost van mevrouw Elisabeth Meuleman

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* zegt dat het lokaal flankerend onderwijsbeleid belangrijk is als men aan de steden en gemeenten een aantal tools in handen wil geven om een aantal problematieken zoals taalachterstand, kansarmoede, spijbelen enzovoort op het terrein aan te pakken en in maatwerk te voorzien. Daarvoor worden niet veel meer middelen voorzien.

Jaarlijks stelt mevrouw Meuleman een vraag over de opvangcentra van de mpi's van het GO!. Ze verwijst naar de beloftes van de minister gemaakt tijdens de gedachtewisseling over de noodinternaten (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1854/1). Uit de gedachtewisseling en media-artikelen blijkt dat er dringend aanpassingen aan de infrastructuur moeten worden aangebracht opdat de kinderen er comfortabel kunnen verblijven. Ook qua personeelsinzet zijn er bijkomende vragen. Voor de infrastructuurnoden alleen was er een budget nodig van 7 miljoen euro. Op die gedachtewisseling was ook minister Vandeuren aanwezig. Hij stelde dat er een transitie zou komen van de internaten naar Welzijn. Die ondermaatse situatie zou worden aangepakt. Er werd eenmalig in een budget van 500.000 euro voorzien. Dat is ontoereikend gelet op het gevraagde bedrag van 7 miljoen euro. Op het terrein blijkt er nog niet veel veranderd te zijn. De noden blijven er zeer groot. In het programma-decreet, noch in de beleidsbrief is er in een budget voorzien. Hoe zit het met de overheveling naar Welzijn?

6. Tussenkoms van mevrouw Kathleen Helsen

Mevrouw *Kathleen Helsen* heeft gezien dat voor studiekeuzebegeleiding en -oriëntering in een budget van 50.000 euro wordt voorzien (FB0/1FH-I-2-K/WT – werking en toelagen – levenslang leren). Er wordt een koppeling gemaakt met de hervorming van het secundair onderwijs en een nieuw decreet leerlingenbegeleiding. Mevrouw Helsen heeft echter geen weet van een nieuw decreet leerlingenbegeleiding. Hoe moet dit worden begrepen?

III. ANTWOORDEN VAN DE MINISTER EN REPLIEKEN

De heer *Pascal Smet*, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, deelt mee dat de 30 miljoen euro reguliere middelen voor het gesubsidieerd onderwijs over verschillende posten is verdeeld. De heer *Jos De Meyer* vraagt of er duidelijk een surplus van 30 miljoen euro is met vorig jaar. De *minister* bevestigt dit. De minister engageert zich om een tabel te bezorgen met technische uitleg (zie bijlage).

Het klopt dat er maar 1 van de 165 scholen wordt opgeleverd in 2014. De eenmalige vergoeding daarvoor kon op het saldo van AGION worden opgevangen. Voor de daaropvolgende jaren zal het bedrag moeten worden opgetrokken.

Voor de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten wordt een lijst bezorgd over waar de middelen naar toe gaan (zie bijlage).

De middelen van de Stichting Vlaamse Schoolsport worden niet verhoogd.

De 75.000 euro die word ingeschreven voor de sensibiliserende aanpak rond kostenbeheersing in het secundair onderwijs gaat naar de financiering van het project Schulden op school.

Vzw De Link ontvangt een subsidie om een aantal specifieke begeleidingsopdrachten uit te voeren in het kader van het opleiden van ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting.

Het antwoord op de vraag van de heer Van Dijck over het personeel van het GO! in overtal en de procedure voor financiële compensatie wordt schriftelijk bezorgd (zie bijlage).

De schepen van Onderwijs van Antwerpen betreurde in het overleg met de minister over de capaciteit van de scholen de krantenberichten. Die berichten klopten volgens hem niet. Het gesprek was zeer constructief. Antwerpen heeft meer tijd gevraagd en gekregen zodat er over de 18 miljoen euro die voor de zomer werden toegekend, kan worden beslist. De resterende 20 miljoen euro die in deze begroting is voorzien, gaat kunnen worden verdeeld. In de commissie zal over de inspanning van de afgelopen vier jaar verslag worden uitgebracht. De minister zal dan ook een schatting hebben van de toekomstige noden. De meerderheid stelt voor dat er in het Vlaams Parlement daarover een resolutie wordt goedgekeurd. De capaciteitsmonitor zal dan nog niet volledig klaar zijn. Antwerpen zal binnenkort ook informatie verstrekken over de Regattasite. Dit is nodig voor de verzekeringsmaatschappij en om het pilootproject over de alternatieve financiering van de schoolbouw te kunnen uitwerken.

Wat de lottomiddelen betreft, is er bijvoorbeeld voor twee jaar geld voorzien voor het project De Groote Oorlog. Het is een project van de provincie West-Vlaanderen.

Het budget dat voorzien is om de samenwerking tussen Onderwijs en Werk aan te moedigen (FB0/1FH-I-2-D/WT – werking en toelagen – onderwijs-arbeidsmarkt) gaat naar een hele reeks van ad-hocprojecten rond onder meer innovaties en energie. De lijst van de ad-hocprojecten wordt bezorgd (zie bijlage).

Er zijn geen wijzigingen aan het lokaal flankerend onderwijsbeleid aangebracht. Zowel centrum- als niet-centrumsteden komen in aanmerking.

De transitie van de opvangcentra is bezig. Bij Welzijn werd er een transitie-manager aangesteld. De doorlichtingen hebben bijna allemaal plaats gevonden. Het GO! stelt daarover een rapport op. Er zijn al grotere infrastructuurwerken van start gegaan. De extra middelen zijn gegeven. De toekomst zal uitwijzen wat de noden zijn, waar er bijkomende middelen moeten zijn en waar die vandaan moeten komen. De noodopvangcentra worden prioritair overgeheveld.

De minister verduidelijkt dat er in de toekomst een decreet op leerlingenbegeleiding moet komen omwille van de uitrol van de hervorming van het secundair onderwijs. Er staat: "Dit doel wordt verder uitgewerkt in de hervorming van het secundair onderwijs en het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding." (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 13/2-F, p. 21). Dit staat er omdat de minister ervan uitgaat dat voor de uitrol van de hervorming van het secundair onderwijs wat de leerlingenbegeleiding betreft er een nieuw decreet zal moeten komen. Het bedrag is de voorziene voorbereidingskost. De minister hoopt het uitrolplan voor de hervorming van het secundair onderwijs voor de winter van 2013 ter beschikking te stellen.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* wil weten of de overheveling van de noodinternaten naar Welzijn op schema zit. De *minister* zegt dat dit wordt voorbereid en zal plaatsvinden in de loop van 2014. Mevrouw *Elisabeth Meuleman* repliceert dat er signalen zijn dat de overheveling niet naar Welzijn zou zijn. In het Vlaams Parlement was daarover wel unanimititeit. Kan er daar duidelijkheid over worden gegeven? De minister stelt nu wel formeel dat er een overdracht naar Welzijn zal zijn en dat er voldoende middelen zullen zijn. Is dat zo? De *minister* benadrukt dat de overgang in de loop van 2014 zal gebeuren. In het GO! zijn er mensen die het daar niet mee eens zijn. In een democratie worden beslissingen van de twee bevoegde ministers, van de volledige Vlaamse Regering en van een brede meerderheid in het Parlement uitgevoerd. Mevrouw *Elisabeth Meuleman* verduidelijkt dat men vanuit Welzijn stelt dat de overheveling niet zal gebeuren. De *minister* beschikt niet over die informatie. Volgens mevrouw *Elisabeth Meuleman* past de overdracht niet in het systeem van de toegangspoort en kunnen er geen middelen voor worden voorzien. Voor de allermest zwakste groep die veel te weinig een stem krijgt, gaat men geen oplossing vinden omdat men er onderling niet over eens geraakt. Ze vindt dit een schande. Ze vernam dat in de internaten waar zich de grootste problemen voordeden, er nog geen oplossingen zijn. Dit duurt al een jaar. De *minister* heeft het rapport nog niet ontvangen. Wat hij wel weet van de doorlichting is dat het probleem qua cijfers vergelijkbaar is met dat van het luxeverzuim. Het procentuele aandeel is zeer laag. Mevrouw *Elisabeth Meuleman* is verontwaardigd dat de minister de twee problemen durft te vergelijken. De *minister* vraagt het rapport van de doorlichting af te wachten.

De heer *Boudewijn Bouckaert* bevestigt dat er geruchten zijn dat de overheveling naar Welzijn stopt en misschien niet zal doorgaan. Het is dan toch aan de minister om die geruchten te ontkrachten. Zijn er al stappen gezet waaruit blijkt dat de beweging onomkeerbaar is? De *minister* stelt dat er een stuurgroep is die alles voorbereid. Er zijn financiële gevolgen. Dit wordt besproken. In de loop van 2014 zal de transitie, met prioriteit voor de noodinternaten, plaatsvinden. De heer *Boudewijn Bouckaert* wil weten of dit voor of na de verkiezingen zal zijn. De *minister* herhaalt dat de beweging is ingezet. Er was daarover, met uitzondering van het GO!, een brede consensus. Het wordt uitgevoerd en die uitvoering wordt goed voorbereid. De nulmeting doorlichting heeft plaatsgevonden. Er wordt op het rapport gewacht. De andere stappen lopen. Op 20 november 2013 vond een overleg plaats tussen de kabinetten van Onderwijs en Welzijn. In de loop van 2014 zal de transitie plaatsvinden. De minister kan er geen exacte maand op plakken.

Mevrouw *Elisabeth Meuleman* vindt dat dit te lang duurt.

IV. INDICATIEVE STEMMING

De aan de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen toegewezen artikelen en programma's, deel Onderwijs, worden indicatief aangenomen met 6 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Boudewijn BOUCKAERT,
voorzitter

Cindy FRANSSEN
Fatma PEHLIVAN
Jos DE MEYER
Kathleen DECKX,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen Gelijke Kansen

bso	beroepssecundair onderwijs
CGKR	Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
EVA	extern verzelfstandigd agentschap
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap
IGVM	Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen
LGBT	lesbian, gay, bisexual, transgender
LGBTIQ	lesbian, gay, bisexual, transgender, intersex, questioning
MEP-decreet	Decreet houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid
OCM	open coördinatiemethode
RIA	reguleringsimpactanalyse
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SGKB	Steunpunt Gelijkekansenbeleid
TIP	Transgender Infopunt
tso	technisch secundair onderwijs

Gebruikte afkortingen Onderwijs

AGION	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
ASS	autismespectrumstoornis
brp	bruto regionaal product
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
DBFM	Design Build Finance Maintain
GO!	Gemeenschapsonderwijs
NT2	Nederlands als tweede taal
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
SNPB	Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten
tbs	terbeschikkingstelling
vzw	vereniging zonder winstoogmerk

BIJLAGE:

Bijkomende antwoorden van de minister

Antwoorden commissie onderwijs – bespreking Uitgavenbegroting 2014

Antwoord op vraag van Jos De Meyer naar de bijkomende middelen voor het wegwerken van de wachtlijsten schoolinfrastructuur

Bij de begrotingsopmaak 2014 zijn er t.o.v. de begrotingsopmaak 2013, 30 miljoen euro extra machtigingen voorzien voor de verder afbouw van de wachtlijsten via de reguliere middelen scholenbouw. Ook deze middelen zijn rechtstreeks ingeschreven op de investeringsmachtigingen van deze twee entiteiten.

Concreet gebeurt de verwerking van de extra middelen op de desbetreffende artikelen als volgt:

FC0/1FG-I-5-W/IS	AGIO-INFRASTRUCTUUR:	-	+	23.400.000	euro
FC0/1FG-I-5-V/IS	GO!-INFRASTRUCTUUR:	+ 6.600.000 euro			

Toelichting deelbudget 'samenwerking tussen onderwijs en werk' voorzien op het artikel FB0/1FH-I-2-D/WT – WERKING EN TOELAGEN – ONDERWIJS-ARBEIDSMARKT (vraag Sabine Poleyn)

Er wordt een budget van 114.000 euro voorzien voor het **versterken van de beroepsopleidingen**. Daarmee worden onder andere middelen gegeven aan vzw's die opleidingen in specifieke technieken organiseren. Voorbeeld is het opleidingscentrum vzw Eucora. Het opleidingscentrum organiseert initiatie- en vervolmakingsopleidingen in oude ambachtelijke technieken met het oog op de toepassing bij het restaureren van historische monumenten. De toewijzing van de projecten 2014 kan uiteraard pas gebeuren na goedkeuring van de begroting en op basis van de subsidieaanvragen op dat moment.

Bestemming financiële opstap in 2014 (**18,9 miljoen euro**) op het uitgetekend budgettaire pad voor de **integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten** (Kris Van Dijck).

- **De professionele hogeschoolopleidingen** blijven grotendeels buiten de integratie-operatie. Toch worden hier ook bijkomende middelen voorzien voor de versterking en de verdere uitbouw van deze opleidingen. De samenleving heeft immers nood aan goed opgeleide en snel inzetbare hoog gekwalificeerde krachten. De Vlaamse economie en arbeidsmarkt zijn dan ook vragende partij naar kwaliteitsvolle en sterk professioneel gerichte opleidingen. Deze opleidingen hebben een erg ondernemende en praktijkgerichte omgeving en cultuur nodig. Het verder kwaliteitsvol uitbouwen van het profiel van de professionele opleidingen is dan ook van groot belang voor de arbeidsmarkt. **De bijkomende middelen bedragen 2,4 miljoen euro in 2014.**
- **Het uitgangspunt voor de bijkomende ZAP-middelen (ondersteuning academische opleidingen)** is dat op basis van de VLIR-statistieken het aantal ZAP-leden in de periode 1992 - 2009 slechts is toegenomen van 2452,4 VTE tot 2.589,2 VTE, en dit met een studentenpopulatie die gestegen is van 50.015 (academiejaar 92/93) naar 68.325 (academiejaar 08/09). De ratio van het aantal studenten per ZAP-lid is dus geëvolueerd van 20,39 studenten naar 26,38 studenten per ZAP-lid. De middelen die de voorbije twee decennia vooral via wetenschapsbeleid zijn geïnvesteerd, zijn immers vooral naar de zgn. tweede en derde geldstroom gevloeid met het oog op de ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek. Om het aantal ZAP-leden in het totale personeelsbestand opnieuw tot op het niveau van het jaar 2000 te brengen, is een bedrag

van 41,9 miljoen euro nodig, rekening houdend met de totaliteit van de injectie. Dit komt overeen met 430 extra ZAP-leden, rekening houdend met een gemiddelde kost per ZAP van 97.569 euro. Van dit bedrag wordt 31,4 miljoen voorzien door het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Deze bijkomende middelen en de verdeling ervan wordt dan ook opgenomen in het voorliggend decreet. Het resterende bedrag (10,5 miljoen euro) wordt voorzien door het beleidsdomein EWI. Het voorliggende decreet bevat dan ook geen regeling voor deze resterende 10,5 miljoen euro. Dit wordt binnen het beleidsdomein EWI geregeld. **Voor begrotingsjaar 2014 worden hiervoor 3.000.000 euro aan bijkomende middelen uitgetrokken.**

- Het hogescholenmodel werkt met een totaal andere systematiek van weging dan het model van de universiteiten. Bij de hogescholen liggen **de puntengewichten tussen 1,00 en 1,60** voor de academische opleidingen. Bij de universiteiten zijn de puntengewichten 1,00, 2,00 en 3,00 (met uitzonderingen voor de opleidingen Geneeskunde en Tandheelkunde). Integratie houdt in dat op een bepaald moment ook de systematiek van de puntengewichten van de academische hogeschoolopleidingen, die in de universiteiten geïntegreerd worden, en van de universitaire opleidingen op elkaar afgestemd wordt. Verwante opleidingen van hogescholen en universiteiten zullen in de toekomst gewogen worden op basis van eenzelfde systematiek. De opleidingen uit de studiegebieden Toegepaste taalkunde en Handelswetenschappen en bedrijfskunde evolueren op termijn naar het puntengewicht 1 (naar analogie met de studiegebieden in de humane wetenschappen aan de universiteiten). Alle andere studiegebieden (Industriële wetenschappen en technologie, Biotechniek, Architectuur en Productontwikkeling) evolueren naar aan puntengewicht 2, zowel voor de bachelor- als de masteropleidingen. Voor deze aanpassing van de puntengewichten wordt voorzien in een bijkomende financiering van 11,7 miljoen euro. **Voor begrotingsjaar 2014 worden hiervoor 2.000.000 euro aan bijkomende middelen uitgetrokken.**
- **De bijkomende onderzoeksmiddelen** zijn nodig om op termijn voor de academische hogeschoolopleidingen, die ofwel vanaf het academiejaar 2013-2014 geïntegreerd worden in de universiteiten, ofwel ondergebracht worden in een School of Arts, een evenwaardige onderzoeksfinanciering te krijgen als voor de academische opleidingen aan de universiteiten. Beide groepen van opleidingen zijn immers academische opleidingen, die aan dezelfde accreditatiekaders onderworpen zijn. Er zijn dan ook niet langer objectieve gronden om te differentiëren op het gebied van onderzoeksfinanciering. Hiertoe wordt in begrotingsjaar **2014 een bijkomend budget van 6,6 miljoen euro** voorzien.
- De bestaande middelen voor **praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek** worden verhoogd. Deze bijkomende middelen zijn nodig om de rol van de hogescholen in kennisontwikkeling en innovatie te versterken en te ondersteunen. Hogescholen moeten kennisintensieve organisaties zijn, waar praktijkgericht onderzoek gebeurt en een grote innovatiecapaciteit aanwezig is, in nauwe relatie tot het afnemend veld en de ondernemingen. Het moet niet de ambitie zijn om net als de universiteiten grensverleggend wetenschappelijk onderzoek te verrichten, maar er is daarnaast een heel uitgebreid en nog groeiend veld van kennisontwikkeling en kennismanagement waar de hogescholen beter geplaatst zijn dan de universiteiten. Voor begrotingsjaar **2014** worden hiervoor **0,5 miljoen euro aan bijkomende middelen** voorzien.
- Voor de **Brusselse instellingen** worden 3 miljoen euro bijkomende middelen voorzien. Deze bijkomende financiering moet de kwetsbaarheid van de Brusselse instellingen en opleidingen, die na een mogelijke integratie van de academische opleidingen nog dreigt toe te nemen, gedeeltelijk kunnen verhelpen. M.a.w. deze middelen zijn bedoeld voor het instandhouden van een Nederlandstalig aanbod van universitaire en

hogeschoolopleidingen in Brussel. De bijkomende middelen zijn opgenomen in een aparte enveloppe en worden verdeeld op basis van het aantal opgenomen studiepunten door studenten die een opleiding volgen in een vestigingsplaats in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

- Voor het **versterken internationalisering** van het Vlaams hoger onderwijs in het kader van mobiliteit wordt **extra 0,5 miljoen euro** voorzien in **2014**.

Principe GO! Overtal (Kris Van Dijck)

De personeelsformatie van de administratieve diensten van het GO! omvat 218 voltijdse equivalenten. Op 1 november 2005 vond deze implementatie plaats. Parallel hiermee werd overeenkomstig het besluit van 25 mei 2004 een overgangsregeling voorzien voor de overtallige personeelsleden. Zij worden na toepassing van het overgangsbesluit met behoud van rechten toegewezen aan de entiteiten van de Vlaamse regering. Dit impliceert dat zij worden aangemeld aan werkwijzer. Om de procedure te bespoedigen wordt voor de betrokken personeelsleden een financiële compensatie toegekend van respectievelijk 70, 60, 50 % per jaar aan de overnemende entiteit.

Het Gemeenschapsonderwijs ontvangt jaarlijks een dotatie voor personeelsleden in overtal. De meeste personeelsleden werden ondertussen effectief herplaatst. Bij de begrotingsopmaak 2013 werd op vraag van Financiën en Begroting het deel van de middelen voor de herplaatste personeelsleden op een provisie gezet. Vanuit deze provisie worden de middelen herschikt naar de verschillende entiteiten waar de personeelsleden werden herplaatst. In het uitgavendecreet is voor deze herschikking een bepaling opgenomen die deze transitie van middelen toelaat.